

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Хлопчик, що вижив

Містер і місіс Дурслі, що жили в будинку номер чотири на вулиці Прівіт-драйв, пишалися тим, що були, слава Богу, абсолютно нормальні. Кого-кого, але тільки не їх можна було б запідозрити, що вони пов'язані з таємницями чи дивами, бо такими дурницями вони не цікавились.

Містер Дурслі керував фірмою «Граннінгс», що виготовляла свердла. То був такий дебелий чолов'яга, що, здається, й шиї не мав, зате його обличчя прикрашали пишні вуса. Натомість місіс Дурслі була худорлява, білява, а її шия була майже удвічі довша, ніж у звичайних людей, і це ставало їй у великій пригоді: надто вже вона любила зазирати через паркан, підглядаючи за сусідами. Подружжя Дурслів мало синочка Дадлі, що був, на думку батьків, найкращим у світі.

Дурслі мали все, що хотіли, а окрім того, ще й один секрет, і найдужче вони боялися, що хтось довідається про нього. Їм здавалося, що вони помруть, коли хтось почує про Поттерів. Місіс Поттер була сестрою місіс Дурслі, але вони не бачились уже кілька років. Місіс Дурслі вдавала, ніби взагалі не має сестри, бо сестра та її нікчема-чоловік були повною протилежністю Дурслям. Подружжя Дурслів тремтіло на саму думку про те, що сказали б сусіди, побачивши Поттерів на вулиці. Дурслі знали, що й Поттери мають сина, але ніколи його не бачили. Той хлопчик був ще однією причиною не знатися з Поттерами: Дурслі не хотіли, щоб їхній Дадлі спілкувався з такими дітьми.

Коли містер і місіс Дурслі прокинулись одного сірого нудного ранку у вівторок, — саме тоді й почалася наша історія, — захмарене небо за вікном аж ніяк не провіщало дивних і загадкових подій, які невдовзі мали трапитися в усій країні. Містер Дурслі щось мугикав, вибравши собі для роботи найнуднішу краватку, а місіс Дурслі радісно щебетала — вона щойно спромоглася посадити на високий дитячий стільчик верескливого Дадлі.

Ніхто й не помітив, як за вікном промайнула велика сіра сова.

О пів на дев'яту містер Дурслі підхопив портфель, цмокнув місіс Дурслі в щоку і хотів поцілувати на прощання й Дадлі, але не влучив, бо той якраз почав біситися, розкидаючи кашу на стіни. «От шибеник», — пирхнув містер Дурслі, виходячи з дому. Він сів у машину й почав задом виїжджати з подвір'я.

Уже на розі вулиці він помітив першу ознаку чогось незвичайного — кицьку, яка уважно вивчала мапу.

Спочатку містер Дурслі цього й не усвідомив, тож озирнувся, щоб глянути ще раз. На розі Привіт-драйв стояла смугаста кицька, але вже без мапи. Що це йому приверзлося? То, напевне, була гра світла. Він кліпнув очима і глянув на кицьку. Та — на нього. Завернувши за ріг і ідучи далі, містер Дурслі стежив за нею у дзеркальце. Кицька тепер читала напис «Привіт-драйв», — хоча ні, лише дивилася на нього: коти ж не вміють читати. Містер Дурслі труснув головою і забув про кицьку.

Прямуючи до міста, він думав тільки про замовлення на велику партію свердел, яке сподівався отримати того дня.

Але біля самого міста щось його змусило забути і про свердла. Застрягнувши, як завжди зранку, у вуличній тисняві, він не міг не зауважити, що навколо чомусь дуже багато дивно вбраних людей. Людей у мантиях. Містер Дурслі терпіти не міг, коли хтось одягався незвично: ви тільки подивіться на цю молодь! Мабуть, ще одна нова дурнувата мода. Дурслі потарабанив пальцями по керму, а його очі натрапили на купку диваків, що стояли зовсім близьенько. Ті схвильовано шепотілися. Містер Дурслі аж знетямився, побачивши, що там не тільки молодь: та ж отой чоловік у смарагдовій мантиї навіть старший за нього! Що за телепень! Але тут містерові Дурслі сяйнула думка, що це, мабуть, просто трюк, якась безглузда акція для збирання грошей... атож, цілком може бути. Машини, нарешті, рушили, й за кілька хвилин містер Дурслі заїхав на стоянку фірми «Граннінгс», знову думаючи лише про свердла.

У своєму кабінеті на десятому поверсі містер Дурслі завжди сидів спиною до вікна. Якби навпаки, то цього ранку йому було б куди важче зосередитися на свердлах.

Адже він не бачив, як попри вікна серед білого дня літали сови, хоча перехожі тицяли на них пальцями і спостерігали за ними, роззявивши роти. Більшість із них ніколи не бачили сови навіть уночі. Проте в містера Дурслі був абсолютно нормальний, не затьмарений совами ранок. Він дав прочуханки п'ятьом робітникам. Залагодив по телефону кілька важливих справ і знову когось вилаяв. До самого обіду він був у гарному настрої, а тоді вирішив розім'ятися й купити собі булочку в крамничці на тому боці вулиці.

Він уже й забув про людей у мантиях, аж доки натрапив на цілий їхній гурт поблизу крамнички. Проминаючи їх, сердито зиркнув у їхній бік і чомусь занепокоївся. Вони збуджено перешіптувались, але Дурслі ні в кого не побачив жодної бляшанки для збору грошей. Уже повертаючись назад із великою пампушкою в торбинці, він почув кілька слів з їхньої розмови.

— Так, так, Поттери, я вже чув...

— Так, їхній син Гаррі...

Містер Дурслі завмер. Його охопив жах. Він озирнувся на тих шептунів, наче хотів їм щось сказати, проте передумав.

Він перебіг вулицю, поспіхом піднявся до кабінету, гукнув секретарці, щоб його не турбували, схопив телефон і почав набирати свій домашній номер, аж раптом зупинився. Поклав слухавку й замислено погладив вуса. Та ні, яка дурниця. Поттер — не таке уже й рідкісне прізвище. Є безліч людей, які мають не тільки це прізвище, а й сина на ім'я Гаррі. Так міркуючи, Дурслі вже навіть не знав, чи його племінника справді звать Гаррі. Він його ніколи

й не бачив. Може, то Гарві. Або Гарольд. Не варто хвилювати місіс Дурслі, вона й так дратується на саму згадку про сестру. Він їй не докоряв: якби така сестра була в нього... А все ж оті люди в мантиях...

Тепер Дурслі було значно важче зосередитися на свердлах і, виходячи о п'ятій пополудні з роботи, він був такий неуважний, що наскочив на когось біля самих дверей.

— Перепрошую, — буркнув він маленькому старому чоловічкові, що заточився й мало не впав. Лише тоді містер Дурслі зауважив, що той мав на собі фіалкову мантию. Чоловічок, здається, нітрохи не розгнівався, що його мало не збили на землю. Навпаки — він радісно заусміхався й верескнув:

— Не біда, добродію, мене сьогодні нічим не засмутиш! Радійте, нарешті відійшов Відомо-Хто! Навіть ви, маґли, повинні святкувати цей чудовий-пречудовий день!

Старенький обняв містера Дурслі за попереk і подався геть.

Містер Дурслі стояв як укопаний. Його щойно обіймав незнайомиць. А ще, здається, його обізвали маґлом — байдуже, що це слово означає. Дурслі збентежився. Побіг до машини й рушив додому, сподіваючись, що все це йому просто приверзлося, хоча такого годі було й сподіватися, бо він ніколи не схвалював фантазій.

Заїжджаючи на подвір'я будинку номер чотири, Дурслі відразу зауважив (і це не поліпшило його настрою) смугасту кицьку, яку бачив уранці. Кицька тепер сиділа на їхньому мурі. Безперечно, кицька та сама — ті самі цятки довкола очей.

— Киш! — крикнув містер Дурслі.

Кицька й не ворухнулася. Лише суворо глянула на нього. Хіба так поводяться нормальні коти, здивувався містер Дурслі. Намагаючись опанувати себе, Дурслі зайшов у будинок. Він і далі думав нічого не казати дружині.

Місіс Дурслі провела гарний спокійний день. За вечерею вона розповіла чоловікові про всі негаразди сусідів із донькою і про те, що Дадлі вивчив нову фразу: «Не буду!» Містер Дурслі старався поводитись нормально. Коли Дадлі поклали спати, він пішов до вітальні, де ще встиг почути останнє повідомлення вечірніх теленовін:

«І на завершення: сьогодні помічено дуже дивну поведінку сов. Хоча сови полюють переважно вночі і майже ніколи не літають удень, сьогодні по всій країні з самого ранку зареєстровано сотні випадків літання цих птахів. Орнітологи не можуть дати жодного задовільного пояснення, чому раптом сови змінили свій спосіб життя, — диктор дозволив собі усміхнутися, — і це найзагадковіше. А тепер Джим Макгафін з прогнозом погоди. Джим, чи нині будуть нові совині зливи?»

«Ну, Тед, — відповів синоптик, — про це я не знаю, але сьогодні незвично поведилися не тільки сови. Мені телефонували глядачі з таких віддалених місць, як Кент, Йоркшир і Данді, й повідомляли, що замість обіцяного вчора дощу вони спостерігали потоки падучих зірок! Можливо, хтось почав завчасно пускати феєрверки, — але ж Ніч багать, шановні, настане лише наступного тижня! Проте обіцяю: сьогодні вночі таки буде дощ».

Містер Дурслі заляк у кріслі. Зорепади над Британією? Сови серед білого дня? Загадкові люди в мантіях? І шепотіння, шепотіння про Поттерів...

До кімнати увійшла місіс Дурслі з двома чашками чаю. Ні, недобре. Треба їй щось сказати. Він нервово кахикнув: — Е-е... Петуніє, люба... чи були недавно якісь вістки від твоєї сестри?

Як він і сподівався, місіс Дурслі відразу розсердилася. Зрештою, вони завжди вдавали, ніби тієї сестри просто не існує.

— Ні, — гостро відповіла вона. — А що?

— Та якісь дивні новини, — промимрив містер Дурслі. — Сови... зорепади... а в місті сьогодні було повно чудернацьких людей...

— Ну то й що? — відрубала місіс Дурслі.

— Та я просто гадав... може... це якось пов'язане... ну, знаєш... з її сімейкою.

Місіс Дурслі, стуливши вуста, сьорбала чай. Містер Дурслі думав, чи не наважитись, бува, розповісти дружині про почуте на вулиці прізвище Поттер, але вирішив, що краще мовчати. Замість цього сказав якомога недбаліше:

— Цей їхній син... здається, він одноліток Дадлі, правда?

— Здається, — сухо відповіла місіс Дурслі.

— Як його звати? Говард, чи що?

— Гаррі, якщо тобі так уже кортить. Паскудне й банальне ім'я.

— Авжеж, — сказав містер Дурслі, а його серце замерло. — Я абсолютно згоден.

Підіймаючись до спальні, він уже ні про що не згадував. Коли місіс Дурслі пішла до ванни, містер Дурслі підкрався до вікна й визирнув надвір. Кицька й досі сиділа на мурі і дивилася на вулицю, немов чогось чекала. Невже